

CÂU CHUYỆN LUẬT PHÁP

VẤN ĐỀ GIÁO DỤC CON CÁI TẠI MỸ.

Ms. Nguyễn Mạnh San
Attorney Admission & Naturalization Deputy
Western District Of Oklahoma

Ms. Nguyễn Mạnh San

*****
*****

Chắc đa số các bậc cha mẹ người Việt nói riêng và người gốc Á Châu nói chung, đều nhận thấy vấn đề giáo dục con cái tại xứ sở này là điều phức tạp và nhiều khi còn là vấn đề nan giải vô phương cứu chữa, chẳng khác gì một bài toán học búa không tìm ra đáp số.

Cách thức giáo dục con em chúng ta ở trường học cũng như cách dạy dỗ con cái trong gia đình của người bản xứ tại đây hầu như hoàn toàn khác biệt và nhiều khi trái ngược hẳn với lối giáo dục con cái của chúng ta ở quê nhà. Có một số cách giáo dục trẻ em tại Hoa Kỳ có thể công nhận là rất hữu ích cho các em và cha mẹ. Nhưng cũng có nhiều cách giáo dục tại xứ này nhiều lúc không thể chấp nhận được, vì nó hoàn toàn đi ngược lại một truyền thống giáo dục tốt đẹp từ ngàn xưa tới nay của cha ông chúng ta để lại. Chẳng hạn truyền thống giáo dục “Tiên học lễ, hậu học văn”, nghĩa là phải học lễ độ trước thì việc học sau này mới giúp ích cho bản thân gia đình và xã hội. Điều này chắc mọi người đều đồng ý, vì nhờ đó chuyển tiếp từ đời này đến đời sau chúng ta đã tạo được một xã hội ôn hòa trong tôn ti trật tự, mọi người biết kính trên nhường dưới, biết “kính lão đắc thọ”. Còn gì đẹp đẽ cho bằng con cái biết hiếu thảo kính yêu cha mẹ để đáp đền ơn nghĩa đúng như câu ca dao:

“ Công cha như núi Thái Sơn,
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra,
Một lòng thờ mẹ kính cha,
Cho tròn chữ hiếu mới là đạo con ”

Ở Việt Nam trước đây, con cái đến trường học biết giữ kỷ luật, nghe lời giảng dạy của thầy cô, về nhà biết vâng lời dạy bảo của cha mẹ. Đó là kết quả của một truyền thống giáo dục cao đẹp và hữu ích mà chúng ta rất hãnh diện, tự hào. Đến khi sang tới Hoa Kỳ chúng ta đều nhận thấy sự giáo dục con em chúng ta đa số trái ngược hẳn. Thầy cô coi học trò như bạn và ngược lại. Về nhà con cái cũng coi ông bà, cha mẹ như bạn. Chính vì điểm này mà nếu cha mẹ nào không chấp nhận lối cư xử của con cái đã được giáo dục như vậy thì sẽ gặp rất nhiều khó khăn trong việc dạy bảo con cái. Từ sự khó khăn này một ngày nào đó có thể đưa cha mẹ đến hành động bạo hành đánh đập con cái, mặc dầu với ý hướng tốt muốn dạy dỗ con nên người, nhưng lại là hành động vi phạm luật pháp Hoa Kỳ về bảo vệ trẻ em vị thành niên. Nói thế không phải chúng ta chê bai luật lệ Hoa Kỳ mà để chúng ta biết mà tránh những rắc rối về mặt pháp lý trong đời sống khi giáo dục con cái.

Chắc quý độc giả cũng biết ở Hoa Kỳ tỉ lệ ly dị càng ngày càng cao. Cảnh con ông, con bà, con của nhiều giòng máu khác nhau do cha mẹ ly dị nhiều lần và tái hôn nhiều lần. Có người đã tái hôn tới 5 lần, mỗi lần có một hay hai đứa con. Do đó, sự đánh đập con cái của họ thường xảy ra không phải vì tình yêu thương, muốn con nên người như ý hướng của người Việt Nam hay người Á Châu, mà đa số họ đánh đập con vì thù ghét chúng không phải là con ruột của mình. Nhiều khi đánh con vì ghen tương với dĩ vãng, rằng đứa con này

là con riêng, là hiện thân của người tình cũ. . .Do vậy, nếu không có đạo luật bảo vệ trẻ em vị thành niên thì trẻ em xứ sở này dễ bị đánh đập hay hành hạ thể xác cho đến chết như nhiều trường hợp đã xảy ra được báo chí đăng tải. Luật bảo vệ trẻ em vị thành niên dưới mắt người Việt chúng ta quả là một đạo luật khắt khe và làm cho các cha mẹ có những đứa con ngộ nghĩnh gặp khó khăn khi cần dùng những biện pháp cứng rắn “Yêu cho roi cho vọt. . .” để giáo dục con cái. Vì nội dung đạo luật, cha mẹ không có quyền được giáo dục con cái theo lẽ lối riêng của mình, nghĩa là không được dùng biện pháp mạnh đối với con cái khi chúng ngộ nghĩnh, hư hỏng. Thế nhưng nếu không giáo dục để chúng có hành động làm phương hại đến người khác hoặc an ninh công cộng, thì cha mẹ vẫn phải hoàn toàn chịu trách nhiệm về những hành động của đứa con vị thành niên của mình trước pháp luật.

Suối hơn 10 năm qua đã có nhiều trường hợp xảy ra cho các bậc phụ huynh có con em ngộ nghĩnh, bị liên lụy đến luật pháp vì đã giáo dục con bằng sự đánh đập, bị tòa án trừng phạt, khép vào tội hành hạ lạm dụng con cái hay một số trường hợp khác khép vào tội bỏ bê con cái, bị phạt vạ phải bồi thường tất cả những thiệt hại về vật chất cũng như nhân sự do hành động ngộ nghĩnh phạm pháp của con mình, qui trách cho cha mẹ không biết dạy bảo, ngăn ngừa con cái. . .

Vậy thì dù muốn hay không, một khi sống trên đất nước Hoa Kỳ, là bậc phụ huynh, chúng ta phải tuân theo luật lệ và tập tục giáo dục của người ta. Để giúp các bậc phụ huynh có con em ngộ nghĩnh, cứng đầu, đang hay sẽ gặp những khó khăn trong việc giáo dục chúng, hãy nên tìm hiểu một số luật lệ HOa Kỳ bảo vệ trẻ em vị thành niên. Chúng tôi xin trình bày sau đây một số điều luật để quý phụ huynh biết những trách nhiệm trong việc giáo dục con cái và tránh hậu quả pháp lý có thể xảy ra.

Trong các đạo luật bảo vệ quyền lợi trẻ em dưới tuổi vị thành niên trên toàn quốc Hoa Kỳ, đều qui định các điều khoản rất khắt khe. Chẳng hạn: Chấm dứt quyền làm cha mẹ đối với con cái, nếu cha mẹ tỏ ra bất xứng trong vai trò làm cha mẹ; hoặc có những biện pháp trừng phạt nặng nề khi cha mẹ bỏ đói con cái, thiếu quần áo, thuốc men cho chúng, đánh đập con có thương tích hay thành tật nguyên. . . Ngoài ra Hình Luật cũng quy định những biện pháp chế tài cứng rắn, trừng phạt cha mẹ nào có ý hay có ác ý đánh đập con cái đến trọng thương, tật nguyên. Như đã đề cập ở

phần trên, tại Hoa Kỳ đã xảy ra nhiều vụ cha mẹ bỏ đói hay đánh đập con cái đến chết, nên đạo luật bảo vệ trẻ em dưới tuổi vị thành niên của 50 tiểu bang phải được tôn trọng và áp dụng triệt để. Riêng tiểu bang Oklahoma, theo Bộ luật canh cải năm 1983, Luật số 10, điều 1130 qui định rõ việc chấm dứt quyền làm cha hay làm mẹ đối với con cái trong những điều kiện sau này:

A.- Điều nên nhớ không phải con cái hư hỏng vì thiếu sự chăm sóc giáo dục của cha mẹ là một điều kiện để Tòa chấm dứt quyền hạn làm cha, làm mẹ đối với con cái, mà Tòa sẽ chấm dứt quyền làm cha mẹ trong những điều kiện sau đây:

1.- Cha mẹ thỉnh nguyện thư bằng lòng từ bỏ quyền thủ hộ đứa trẻ, miễn là Tòa xét thấy quyền xin từ bỏ thủ hộ này có lợi cho đứa trẻ.

Có chứng cứ cho thấy rằng đứa trẻ đã bị bạc đãi không được cha mẹ cấp dưỡng săn sóc.

3.- Có chứng cứ cho thấy rằng đức trẻ bị bỏ rơi do sự cố ý của cha mẹ, nên án lệnh chấm dứt quyền làm cha mẹ có lợi cho đứa nhỏ. Tuy nhiên, Tòa có thể cho phép ấn định một thời gian lâu hay mau, như thời gian 3 tháng để cha mẹ tự sửa lại tình trạng đối xử với đứa trẻ. Sau thời gian ấn định này, nếu Tòa thấy tình trạng tự sửa chữa của cha mẹ đối với đứa trẻ tiến triển tốt đẹp, Tòa có thể tái quyết định trao trả đứa trẻ lại cho cha mẹ hay người thủ hộ.

4.- Có bằng chứng cho thấy rằng cha mẹ sau khi mất quyền thủ hộ đứa trẻ đã cố tình không thăm nom giúp đỡ theo khả năng tài chánh kiếm được của cha mẹ, hay theo những điều kiện đã ký kết trong bản án ly dị, hay trong những văn kiện pháp lý của Tòa.

5.- Có chứng cứ cho thấy rằng cha mẹ đã hành hạ thể xác đứa trẻ bằng cách đánh đập nó.

B.- Dĩ nhiên, Tòa có quyền chấm dứt ngay tức khắc quyền cha mẹ nuôi dưỡng đứa trẻ và ra lệnh áp dụng các biện pháp bảo đảm an ninh cho đứa trẻ và các phương pháp ý khoa trị liệu cho đứa trẻ, dù ngoài các lý do kể trên không không được đề cập trong Đạo Luật.

Theo Đạo Luật số 21, điều khoản 843 trong Bộ luật canh cải Tiểu bang Oklahoma, có qui định hình phạt tù đối với cha mẹ nào có ý đánh đập hay hành hạ thể xác con cái dưới 18 tuổi sẽ phải lãnh nhận một trong những hình phạt sau đây:

- Bị tù ở không quá 10 năm trong nhà tù của tiểu bang (State)

- Bị tù ở không quá một năm trong nhà tù của Quận (County jail)
- Bị phạt tiền không quá 500 dollar
- Vừa bị tù ở, vừa bị phạt tiền.

Cũng theo Đạo luật 21, điều khoản 852 của Bộ Luật Canh Cải Oklahoma, có qui định rõ những bổn phận của cha mẹ hay người thủ hộ trong việc nuôi nấng, cung cấp thức ăn, thức uống và phương tiện y khoa trị liệu cho đứa trẻ khi bệnh hoạn. Nếu cha mẹ hay thủ hộ không chu toàn những bổn phận đã qui định, mà bỏ bê đứa trẻ, sẽ bị xếp vào tội tiểu hình (Misdemeanor). Nếu cha mẹ hay người thủ hộ bỏ rơi đứa trẻ bằng cách đi trốn sang một tiểu bang khác sinh sống, sẽ bị xếp vào tội đại hình và sẽ lãnh án tù ở không quá một năm trong nhà tù tiểu bang.

Mỗi người chúng ta đều hiểu rằng, theo phong tục tập quán cổ hữu của chúng ta, là tất cả những điều trong Đạo Luật bảo vệ trẻ em dưới 18 tuổi vừa được trình bày trên đây, chắc chắn với chúng ta chỉ vì truyền thống yêu thương và hy sinh cho con cái vô bờ bến mà đã có những biện pháp giáo dục có thể vi phạm luật pháp. Nhưng có điều chúng ta phải thận trọng và cảnh giác là đôi khi lễ lối giáo dục con cái của chúng ta quá khắt khe mà chúng ta không hay biết hay không muốn biết. Những lễ lối giáo dục khắt khe này không còn thích dụng với thời đại văn minh tiến hóa nhanh của xã hội hiện nay; nên cho dù cha mẹ có thương yêu con cái mà giáo dục con cái bằng cách này đi nữa, vẫn bị con cái đối kháng và phủ nhận. Và tới ngày nào, sự giáo dục khắt khe đó có thể đưa cha mẹ đến chỗ bị liên lụy với pháp luật. Đồng thời còn bị kết án về tội có ý hành hạ thể xác con cái (abuse) như các điều luật đã qui định.

Ls. Nguyễn Mạnh San

Phó Tế G.H Công Giáo Oklahoma, Tuyên Úy Trại Tù

Với ý thức ấy, người Kitô luôn được kêu mời để nhận ra hình ảnh và sự hiện diện của Thiên Chúa trong mọi người và mỗi người, nhất là những người kém may mắn, cùng khổ nhất.

Trong một cuộc phỏng vấn dành cho ký giả Edward Desmond được đăng trên tạp chí Time số ra ngày 04 tháng 12 năm 1989, Mẹ Têrêxa Calcutta, người được giải thưởng Nobel Hòa Bình năm 1979 vì công tác phục vụ người nghèo tại Ấn Độ, đã xác quyết về công cuộc của Mẹ: đó là cái nhìn tôn trọng đối với người nghèo. Được hỏi: on cao trọng nhất mà Chúa đã ban cho Mẹ là gì? Vị sáng lập dòng Nữ Tử Thừa Sai Bác Ái đã đáp

gọn: "Đó là người nghèo". Bởi vì, theo Mẹ Têrêxa, với người nghèo Mẹ có dịp ở với Chúa Giêsu 24 giờ mỗi ngày. Mẹ nói: "Họ là Chúa Giêsu đối với tôi. Tôi tin tưởng ở điều đó còn hơn là làm những điều lớn lao cho họ"....

Msgr. Tài

SUY TƯ:

*****

Quyền Con Người

*****

Ngày mùng 10 tháng 12 năm 1948, Đại Hội Đồng Liên Hiệp Quốc đã

long trọng tuyên bố bản tuyên ngôn quyền con người... Đây là lần đầu tiên trong lịch sử nhân loại, cộng đồng thế giới đã đảm nhận trách nhiệm quảng bá và bênh vực quyền con người như một nghĩa vụ trường kỳ.

Khoản 1 và 2 của bản tuyên ngôn nhân quyền đã khẳng định rằng: *Tất cả mọi người sinh ra đều tự do và bình đẳng trong phẩm giá và quyền lợi, và mỗi một cá nhân, không phân biệt chủng tộc, màu da, phái tính, ngôn ngữ, tôn giáo, chính kiến, nguồn gốc dân tộc hay xã hội... đều được hưởng mọi quyền lợi và tự do, được công bố trong bản tuyên ngôn.*

Trong 21 khoản đầu của tuyên ngôn, chúng ta có thể kể ra những quyền cơ bản sau đây: quyền được sống, được tự do và được đảm bảo an ninh cá nhân, quyền không bị bắt làm nô lệ, quyền không bị tra tấn hay chịu những hình phạt độc ác, vô nhân đạo hay chà đạp phẩm giá con người, quyền được bình đẳng trước pháp luật và được pháp luật bảo vệ một cách bình đẳng, quyền được nại đến sự xét xử của những tòa án quốc gia có thẩm quyền, quyền không bị bắt giữ, giam cầm hay dày ải trái phép, quyền không bị độc đoán vào đời sống riêng tư, gia đình, nhà ở, thư tín, quyền được đi lại, quyền được cư trú, quyền được một quốc tịch, quyền được kết hôn và lập gia đình, quyền được sở hữu, quyền được tự do tư tưởng, lương tâm, tôn giáo, tự do ngôn luận, tự do phát biểu, tự do hội họp.

Đó là một số những quyền và tự do cơ bản của con người.

Bản tuyên ngôn nhân quyền đã được công bố một thời gian ngắn sau đệ nhị thế chiến. Thảm kịch của chiến tranh đã cho nhân loại mỗi lúc một hiểu rằng hòa bình chỉ thực sự có khi con người biết tôn trọng quyền lợi và tự do căn bản của con người. Ngược lại, nơi nào quyền con người bị phủ nhận và chà đạp, thì cho dầu không có chiến tranh đẫm máu, người ta chỉ sống trong một thứ hòa bình giả tạo mà thôi.

Nhìn nhận và tôn trọng quyền con người là bản phận hàng đầu của người Kitô chúng ta vì chúng ta tin nhận rằng con người đã được tạo dựng giống hình ảnh của Thiên Chúa và được cứu rỗi bằng chính Máu của Đức Kitô. Đó là tất cả phẩm giá của con người.

←-

Với ý thức ấy, người Kitô luôn được kêu mời để nhận ra hình ảnh và sự hiện diện của Thiên Chúa trong mọi người và mỗi người, nhất là những người kém may mắn, cùng khổ nhất.

Trong một cuộc phỏng vấn dành cho ký giả Edward Desmond được đăng trên tạp chí Time số ra ngày 04 tháng 12 năm 1989, Mẹ Têrêxa Calcutta, người được giải thưởng Nobel Hòa Bình năm 1979 vì công tác phục vụ người nghèo tại Ấn Độ, đã xác quyết về công cuộc của Mẹ: đó là cái nhìn tôn trọng đối với người nghèo. Được hỏi: ơn cao trọng nhất mà Chúa đã ban cho Mẹ là gì? Vị sáng lập dòng Nữ Tử Thừa Sai Bác Ái đã đáp gọn: "Đó là người nghèo". Bởi vì, theo Mẹ Têrêxa, với người nghèo Mẹ có dịp ở với Chúa Giêsu 24 giờ mỗi ngày. Mẹ nói: "Họ là Chúa Giêsu đối với tôi. Tôi tin tưởng ở điều đó còn hơn là làm những điều lớn lao cho họ".

Nhìn những người nghèo, những người cùng khổ, những người bị xã hội tước đoạt mọi quyền lợi và bị đẩy ra bên lề, như chính hiện thân của Chúa Giêsu: đó phải là cái nhìn và động lực của mọi hoạt động của người Kitô chúng ta. Tôn trọng nhân quyền, bệnh vực nhân quyền là thể đó.